YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (kuudes jaosto)
12 päivänä marraskuuta 1998 *

Asiassa C-134/97,

jonka Skatterättsnämnden (Ruotsi) on saattanut EY:n perustamissopimuksen 177 artiklan nojalla yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäväksi saadakseen tässä kansallisessa viranomaisessa vireillä olevassa ennakkotietoa koskevassa asiassa

Victoria Film A/S

ennakkoratkaisun Itävallan tasavallan, Suomen tasavallan ja Ruotsin kuningaskunnan liittymisehdoista ja niiden sopimusten mukautuksista, joihin Euroopan unioni perustuu, tehdyn asiakirjan (EYVL 1994, C 241, s. 21) tulkinnasta yhdessä jäsenvaltioiden liikevaihtoverolainsäädännön yhdenmukaistamisesta — yhteinen arvonlisäverojärjestelmä: yhdenmukainen määräytymisperuste — 17 päivänä toukokuuta 1977 annetun kuudennen neuvoston direktiivin 77/388/ETY (EYVL L 145, s. 1) 28 artiklan 3 kohdan b alakohdan ja direktiivin liitteessä F olevan 2 kohdan kanssa,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (kuudes jaosto),

toimien kokoonpanossa: toisen jaoston puheenjohtaja G. Hirsch (esittelevä tuomari), joka hoitaa kuudennen jaoston puheenjohtajan tehtäviä, sekä tuomarit G. F. Mancini, H. Ragnemalm, R. Schintgen ja K. M. Ioannou,

julkisasiamies: N. Fennelly,
kirjaaja: apulaiskirjaaja H. von Holstein,

* Oikeudenkäyntikieli: ruotsi.

ottaen huomioon kirjalliset huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

— Riksskatteverket, asiamiehenään asianajaja Leif Krafft, Solna,

— Ruotsin hallitus, asiamiehenään ulkoasiainministeriön ulkomaankauppaosaston ulkoasiainneuvos Erik Brattgård,

— Suomen hallitus, asiamiehenään ulkoasiainministeriön lainsäädäntöneuvos Tuula Pynnä,

— Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään oikeudellisen yksikön virkamiehet Knut Simonsson ja Enrico Traversa,

ottaen huomioon suullista käsittelyä varten laaditun kertomuksen,

kuultuaan Riksskatteverketin, Ruotsin hallituksen ja komission 30.4.1998 pidetyssä istunnossa esittämät suulliset huomautukset,

kuultuaan julkisasiamiehen 18.6.1998 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Skatterättsnämnden (keskusverolautakunta) on esittänyt yhteisöjen tuomioistuimelle 20.2.1997 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut yhteisöjen tuomioistuimeen

7.4.1997, EY:n perustamissopimuksen 177 artiklan nojalla kolme ennakkoratkaisukysymystä Itävallan tasavallan, Suomen tasavallan ja Ruotsin kuningaskunnan liittymisehdoista ja niiden sopimusten mukautuksista, joihin Euroopan unioni perustuu, tehdyn asiakirjan (EYVL 1994, C 241, s. 21; jäljempänä liittymisasiakirja) tulkinnasta yhdessä jäsenvaltioiden liikevaihtoverolainsäädännön yhdenmukaistamisesta — yhteinen arvonlisäverojärjestelmä: yhdenmukainen määräytymisperuste — 17 päivänä toukokuuta 1977 annetun kuudennen neuvoston direktiivin 77/388/ETY (EYVL L 145, s. 1; jäljempänä kuudes direktiivi) 28 artiklan 3 kohdan b alakohdan ja direktiivin liitteessä F olevan 2 kohdan kanssa.

2 Kysymykset on esitetty Victoria Film A/S -nimisen (jäljempänä Victoria) yrityksen ennakkotietohakemuksen käsittelyn yhteydessä Skatterättsnämndenissä.

3 Victorian kotipaikka on Tanskassa, ja se tuottaa kaupallisia elokuvia ruotsalaisen tytäryhtiönsä välityksellä Ruotsissa. Victoria aloitti 1.8.1996 Ruotsissa tiettyjen elokuvien tuotannon, joiden televisiolähetyksiä ja esittämistä elokuvateattereissa koskevat oikeudet oli tarkoitus siirtää muille yhtiöille.

4 *Mervärdesskattelagen*in (arvonlisäverolaki, 1994: 200) 3 luvun 11 §:n 1 momentin, sellaisena kuin laki oli voimassa 31.12.1996 asti, ja *lagen om upphovsrätt till litterära och konstnärliga verk*in (laki tekijänoikeuksista kirjallisiin ja taiteellisiin teoksiin, 1960: 729) mukaan elokuvateosten tekijänoikeuksien siirto on vapautettu arvonlisäverosta. Lakia muutettiin 1.1.1997 alkaen, eikä vapautus ole enää voimassa.

5 Victoria teki 6.3.1996 Skatterättsnämndenille ennakkotietohakemuksen, jossa se pyysi vahvistettavaksi, että näiden elokuvien tekijänoikeuksien luovutukset olivat arvonlisäveron alaisia jo ennen 1.1.1997, joten sillä oli oikeus vaatia aikaisemmin maksamiensa arvonlisäverojen vähentämistä.

6 Victoria väitti, ettei Ruotsin kuningaskunnalla ollut oikeutta pitää voimassa tällaista vapautusta liittymisasiakirjan liitteessä XV olevan IX osaston 2 kohdan aa alakohdan ja kuudennen direktiivin 28 artiklan 3 kohdan b alakohdan ja direktiivin liitteessä F olevan 2 kohdan nojalla.

7 Skatterättsnämnden voi verovelvollisen hakemuksesta antaa ennakkotiedon verotuksellisista kysymyksistä. Keskusverolautakunnan toiminnasta ja ennakkotiedon antamisen edellytyksistä säädetään *lagen om förhandsbesked i taxeringsfrågor*issa (laki ennakkotiedon antamisesta verotuksellisissa kysymyksissä, 1951: 442), ja arvonlisäveroa koskevista ennakkotiedoista säädetään *mervärdesskattelagen*in 21 luvussa.

8 Näiden säännösten mukaan skatterättsnämnden toimii kahtena erillisenä jaostona, joista toinen on toimivaltainen välittömien ja toinen välillisten verojen alalla. Valtioneuvosto nimittää lautakunnan 18 varsinaista jäsentä ja varajäsenet nelivuotiskaudeksi. Osastojen puheenjohtajilla on oltava tuomarinviran hoitamiseen oikeuttava tutkinto, ja heidän toimensa on kokoaikainen. Lautakunnan muiksi jäseniksi nimitetään oikeuslaitoksen, viranomaisten, yksityisten yritysten tai keskusjärjestöjen palveluksessa kokoaikaisesti toimivia henkilöitä.

9 Jos Skatterättsnämnden katsoo, että hakemusta ei ole hylättävä suoraan sen sisällön perusteella, asiasta pyydetään Rikskatteverketin (verohallitus) lausunto. Jos Skatterättsnämnden päättää hyväksyä hakemuksen, se antaa soveltuvaksi katsomallaan tavalla ennakkotiedon siitä, miten sen käsiteltäväksi saatettu hakijan verotusta koskeva kysymys on ratkaistava.

10 Verovelvollinen tai veroviranomainen voi hakea muutosta ennakkotietoon Regeringsrätteniltä (korkein hallinto-oikeus). Verotus toimitetaan lainvoimaisen ennakkotiedon perusteella, jos verovelvollinen sitä vaatii. Jos hakija esittää tätä nimen-

omaisesti koskevan vaatimuksen, ennakkotieto sitoo valtiota, ellei verolakeja tai -asetuksia ole tällä välin muutettu.

11 Skatterättsnämnden esitti edellä esitetyn johdosta yhteisöjen tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

"1) Merkitseekö kuudennen arvonlisäverodirektiivin 28 artiklan 3 kohdan b alakohta tulkittuna yhdessä direktiivin liitteessä F olevan 2 kohdan kanssa ja ottaen huomioon Ruotsin liittymisestä Euroopan unioniin Euroopan unionin jäsenvaltioiden ja Ruotsin välillä tehdyn liittymissopimuksen liitteen XV verotusta koskevan IX luvun 2 kohdan aa alakohdan sisältö sitä, että Ruotsi sai kansallisessa lainsäädännössään pitää voimassa arvonlisäverolain 3 luvun 11 §:n 1 momentin sanamuodon mukaisia säännöksiä 31.12.1996 asti?

Jos tähän kysymykseen vastataan kieltävästi, vastausta pyydetään myös seuraavaan kysymykseen.

2) Merkitseekö se, että direktiivin 28 artiklan 3 kohdan b alakohdassa ei sallita jäsenvaltioiden myöntävän kansallisissa lainsäädännöissä vapautusta verovelvollisuudesta ensimmäisessä kysymyksessä tarkoitettujen luovutusten osalta, sitä, että tämä säännös, 6 artiklan 1 kohdan säännökset tai mahdollisesti jotkin muut kuudennen direktiivin säännökset ovat välittömästi sovellettavia edellä mainitussa tapauksessa ja että tällaisten oikeuksien luovuttaja voi siksi vedota kansallista viranomaista vastaan näihin säännöksiin perusteena sille, että luovutuksen on katsottava olevan arvonlisäveron alainen luovutus?

Jos myös tähän kysymykseen vastataan kieltävästi, vastausta pyydetään myös seuraavaan kysymykseen.

3) Voiko oikeuksien luovuttaja vedota myös 17 artiklan 2 kohdan mukaiseen vähennysoikeuteen tai johonkin muuhun direktiivin säännökseen eli onko tämä säännös välittömästi sovellettava, vaikka luovutuksesta ei maksetakaan arvonlisäveroa?"

12 Komissio väittää, että yhteisöjen tuomioistuin ei ole toimivaltainen vastaamaan Skatterättsnämndenin esittämiin kysymyksiin. Komissio esittää muun muassa, että tämä lautakunta ei ole perustamissopimuksen 177 artiklassa tarkoitettu tuomioistuin, koska sen toiminta on luonteeltaan pikemminkin hallinnollista. Tässä yhteydessä komissio painottaa sitä, että vaikka näyttää mahdolliselta, että ennakkotietohakemus tehdään usein siksi, että verovelvollinen ja veroviranomainen ovat keskenään erimielisiä, ei vaikuta siltä, että ennakkotiedon ja veroviranomaisen tekemän verotuspäätöksen välillä olisi olennainen ero.

13 Ruotsin hallitus väittää puolestaan, että Skatterättsnämndeniä voidaan pitää perustamissopimuksen 177 artiklassa tarkoitettuna tuomioistuimena. Se toteaa, että riitaiset asiat saatetaan Skatterättsnämndenin käsiteltäviksi, eikä verovelvollisella ole tarvetta saada ennakkotietoa, jos se on yhtä mieltä veroviranomaisen kanssa kyseessä olevasta verotuksellisesta kysymyksestä.

14 Vakiintuneen oikeuskäytännön perusteella on kuitenkin todettava, että kansalliset tuomioistuimet voivat pyytää yhteisöjen tuomioistuimelta ennakkoratkaisua ainoastaan silloin, kun niissä on vireillä oikeudenkäyntiasia ja kun niissä vireillä olevan menettelyn tarkoituksena on oikeudenkäyntiasian ratkaiseminen tuomioistuimen päätöksellä (ks. asia 318/85, Greis Unterweger, määräys 5.3.1986, Kok. 1986, s. 955, 4 kohta ja asia C-111/94, Job Centre, tuomio 19.10.1995, Kok. 1995, s. I-3361, 9 kohta).

15 Vaikka esillä olevassa asiassa onkin sellaisia erityispiirteitä, joiden vuoksi Skatterättsnämndenin voitaisiin katsoa harjoittavan tuomioistuintoimintaa, kuten itsenäinen asema, joka lautakunnalla on siitä syystä, että se on perustettu lailla, ja siksi, että sillä on valta antaa sitovia ratkaisuja oikeussääntöjä soveltaen, on muiden seikkojen perusteella kuitenkin todettava, että sen toiminta on pääasiassa hallinnollista.

16 On syytä pitää mielessä, että verovelvollisen asema ei ollut johtanut minkäänlaiseen veroviranomaisen päätökseen ennen Skatterättsnämndenille tehtyä ennakkotietohakemusta. Tämän lautakunnan tehtävänä ei siis ole valvoa veroviranomaisten päätösten lainmukaisuutta, vaan tehdä ensimmäinen kannanotto tietyn liiketoimen verottamisesta.

17 Antaessaan verovelvollisen hakemuksesta verotusta koskevan ennakkotiedon Skatterättsnämnden ei toimi tuomioistuimen roolissa, vaan käyttää toimivaltaa, joka kuuluu muissa jäsenvaltioissa nimenomaisesti veroviranomaisille. Skatterättsnämndenin ennakkotietoa voidaankin verrata tullimuodollisuuksien suorittamiseen liittyvään tilanteeseen, jossa kansallisten tulliviranomaisten on annettava sitovia tullitariffitietoja niitä pyytäneelle henkilölle yhteisön tullikoodeksista 12 päivänä lokakuuta 1992 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2913/92 (EYVL L 302, s. 1) 12 artiklan nojalla.

18 Skatterättsnämnden toimii siis hallintoviranomaisen ominaisuudessa antaessaan sitovan ennakkotiedon, joka on verovelvollisen edun mukainen siksi, että tämä voi näin paremmin suunnitella toimintaansa, mutta Skatterättsnämnden ei ratkaise ennakkotiedolla riita-asiaa. Vain siinä tapauksessa, että verovelvollinen tai Riksskat-

teverket hakisi muutosta ennakkotietoon, voidaan katsoa, että Skatterättsnämnden tuomioistuimena, jonka käsiteltäväksi asia on saatettu, käyttää perustamissopimuksen 177 artiklassa tarkoitettua tuomiovaltaa, jonka avulla valvotaan verovelvollista koskevan verotustoimen lainmukaisuutta.

19 Tästä seuraa, ettei yhteisöjen tuomioistuin ole toimivaltainen vastaamaan Skatterättsnämndenin esittämiin kysymyksiin.

Oikeudenkäyntikulut

20 Yhteisöjen tuomioistuimelle huomautuksensa esittäneille Ruotsin ja Suomen hallituksille ja komissiolle aiheutuneita oikeudenkäyntikuluja ei voida määrätä korvattaviksi. Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely yhteisöjen tuomioistuimessa on välivaihe Skatterättsnämndenissä vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi sen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (kuudes jaosto)

on antanut seuraavan tuomiolauselman:

Yhteisöjen tuomioistuin ei ole toimivaltainen vastaamaan Skatterättsnämndenin 20.2.1997 tekemällään päätöksellä esittämiin kysymyksiin.

Hirsch Mancini Ragnemalm

Schintgen Ioannou

Julistettiin Luxemburgissa 12 päivänä marraskuuta 1998.

R. Grass P. J. G. Kapteyn

kirjaaja kuudennen jaoston puheenjohtaja